

Дадатак

да агаду галоўнага ўпраўлення
па адукацыі Брэсцкага
аблвыканкама

ад 22.08. 2025 № 655

УМОВЫ

правядзення рэспубліканскага грамадзянска-патрыятычнага праекта
«Збяры Беларусь у сваім сэрцы» ва ўстановах адукацыі Брэсцкай вобласці

1. Агульныя палажэнні

1.1. Рэспубліканскі грамадзянска-патрыятычны праект «Збяры Беларусь у сваім сэрцы» (далей – рэспубліканскі праект) праводзіцца ў адпаведнасці з планам работы Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь на 2025 год і ў рамках рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы «Адукацыя і маладзёжная палітыка» на 2021- 2025 гады.

1.2. Арганізатарам рэспубліканскага праекта з'яўляецца Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.

У 2025 годзе ў рамках рэспубліканскага праекта праводзіцца рэспубліканскі конкурс «Беларусь – мая Радзіма» (далей – конкурс).

Арганізацыйнае і метадычнае суправаджэнне рэспубліканскага конкурсу ажыццяўляецца ўстановай адукацыі «Рэспубліканскі цэнтр экалогіі і краязнаўства» (далей – рэспубліканскі цэнтр). Каардынацыя ва ўстановах адукацыі Брэсцкай вобласці – Брэсцкі абласны цэнтр турызму і краязнаўства дзяцей і моладзі, аддзел краязнаўства (далей – абласны цэнтр).

2. Мэта і задачы рэспубліканскага конкурсу

Рэспубліканскі конкурс праводзіцца з мэтай фарміравання ў моладзі патрыятычных якасцей, паглыблення пачуцця любові да сваёй краіны праз далучэнне іх да даследавання падзей перыяду Вялікай Айчыннай вайны на тэрыторыі малой радзімы.

Дасягненне пастаўленай мэты ажыццяўляецца праз рашэнне наступных задач:

масавае ўключэнне навучэнцаў у дзейнасць па даследаванні ваеннай гісторыі свайго краю;

далучэння моладзі да захавання гістарычнай памяці пра падзеі Вялікай Айчыннай вайны на тэрыторыі свайго краю, пра ўнёсак землякоў у дасягненне Перамогі;

ушанаванне памяці абаронцаў Айчыны і ахвяр вайны, прапаганда гераізму і мужнасці беларускага народа ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны;

папулярызацыя памятных аб'ектаў (воінскіх пахаванняў і месцаў увекавечання памяці), прысвечаных Вялікай Айчыннай вайне на тэрыторыі малой радзімы, уключэнне іх у рэгіянальныя турысцка-экскурсійныя маршруты;

даследаванне жыцця і дзейнасці землякоў – удзельнікаў баявых дзеянняў, партызанаў і падпольшчыкаў, вязняў, загінуўшых мірных жыхароў мясцовасці;

выхаванне беражлівых адносін да гісторыі краю, адказнасці за захаванне гістарычнай памяці аб падзеях Вялікай Айчыннай вайны на дадзенай тэрыторыі;

стварэнне ўмоў для раскрыцця пазнавальных і творчых здольнасцей навучэнцаў.

У рэспубліканскім конкурсе прымаюць удзел навучэнцы аб'яднанняў па інтарэсах устаноў адукацыі ва ўзросце ад 14 гадоў.

4. Тэрмін рэалізацыі рэспубліканскага конкурсу

Рэспубліканскі конкурс праводзіцца ў перыяд з ліпеня па лістапад 2025 года ў чатыры этапы з вызначэннем пераможцаў і прызёраў:

першы этап – ва ўстановах адукацыі;

другі этап – раённы, раённы для гарадоў, якія маюць раённае дзяленне, гарадскі;

трэці этап – абласны;

чацвёрты этап – рэспубліканскі. Рэспубліканскі этап конкурсу праводзіцца ў 2 туры: тэарэтычны і практычны.

5. Парадак правядзення рэспубліканскага конкурсу

5.1. На першым этапе рэспубліканскага конкурсу навучэнцы аб'яднанняў па інтарэсах праводзяць краязнаўчыя даследаванні аб'ектаў малой радзімы (абмяжоўваецца раёнам), звязаных з падзеямі Вялікай Айчыннай вайны (мемарыяльныя комплексы, помнікі, мемарыяльныя дошкі, магілы ахвяр фашызму, брацкія магілы і індывідуальныя пахаванні); вывучаюць звесткі аб земляках, звязаных з падзеямі Вялікай Айчыннай вайны.

Падчас даследаванняў удзельнікі рэспубліканскага конкурсу працуюць з архіўнымі дакументамі, матэрыяламі музеяў, з электроннымі базамі дадзеных («Кніга Памяці Беларусі», «Партызаны Беларусі»), абагульненымі банкамі дадзеных (ОБД «Мемарыял», «Памяць народа», «Подзвіг народа») і іншымі пошукавымі інтэрнэт-рэсурсамі і літаратурнымі крыніцамі; арганізуюць сустрэчы з удзельнікамі і відавочцамі падзей ваенных гадоў, іх сваякамі, мясцовымі жыхарамі.

Распрацоўваюць экскурсійны маршрут з уключэннем не менш за 6 тэматычных аб'ектаў, размешчаных у межах свайго раёна (горада).

Удзельнічаюць у экспедыцыях, паходах і экскурсіях па дадзенаму маршруту, робяць фотаздымкі на маршруце.

Па выніках дзейнасці ствараецца брашура «Беларусь – мая Радзіма», у якой змяшчаецца матэрыял аб «топ-6» аб'ектах ваеннай гісторыі, а таксама земляках, якія зрабілі значны ўнёсак у Перамогу над фашызмам (не менш 2 постацей).

Брашура (pdf файл) уключае: тытульны ліст, інфармацыю аб аб'ектах, карту-схему з адзначанымі 6-цю адметнасцямі, спіс выкарыстаных крыніц.

Інфармацыя аб аб'ектах павінна быць прадстаўлена лагічна ў адпаведнасці са структурай: месцазнагоджанне аб'екта, гістарычная даведка, ўнёсак «выбітных» землякоў у набліжэнне Перамогі. Апісанне аб'ектаў дапаўняецца схемамі, фотаздымкамі, зробленымі на маршруце, і інш. Пры выкарыстанні літаратуры неабходна даваць спасылкі ў тэксце (калі матэрыял аўтарскі, то гэта таксама неабходна адзначыць). Інфармацыя аб адным аб'екце павінна займаць не больш 2 старонак.

5.2. На другім этапе ацэньваюцца брашуры дасланыя ўстановамі адукацыі. Ад кожнага раёна вызначаецца 1 пераможца і прызёры. У трэцім этапе ўдзельнічае адзін пераможца раённага этапу.

Крытэрыі ацэнкі брашуры:

лагічнасць і змястоўнасць прадстаўленай інфармацыі аб аб'екце;

значнасць аб'екта для сваёй мясцовасці (ці краю);

крэатыўнасць афармлення;

самастойнасць у зборы і аналізе матэрыялу;

наяўнасць спасылак на крыніцы.

Работы пераможцаў раённых/гарадскіх этапаў дасылаюцца на абласны этап у электронным варыянце **не пазней 10 кастрычніка 2025 г.** на адрас электроннай пошты kraevedbrest@brest.by (пры гэтым пазначаецца прозвішча, імя, імя па бацьку аўтара, установа адукацыі, узрост прозвішча, імя і імя па бацьку кіраўніка з кантактным нумарам тэлефона).

5.3. На трэцім этапе абласны цэнтр размяшчае на сваім сайце распрацаваныя брашуры кожнага пераможцы другога этапу для знаёмства з імі ўдзельнікаў. У вызначаны час у анлайн/або афлайн фармаце праводзіцца краязнаўчая віктарына, якая распрацавана на падставе матэрыялаў брашур. Абласны цэнтр пакідае за сабой права вызначэння таксама лепшай брашуры на абласным этапе.

Па выніках віктарыны 5 лепшых навучэнцаў адбіраюцца для ўдзелу ў чацвёртым этапе.

5.4. У рэспубліканскім этапе ўдзельнічаюць 7 сборных каманд ад абласцей і г. Мінска. На рэспубліканскі этап прадстаўляюцца: 5 брашур – пераможцаў трэцяга (абласнога) этапу і спіс каманды ад Брэсцкай вобласці.

Рэспубліканскі этап праводзіцца ў вочным фармаце ў 2 туры: тэарэтычны і практычны. Дата і месца правядзення заключнага этапу будзе даведзена да ведама ўдзельнікаў дадаткова.

Для падрыхтоўкі каманд да ўдзелу ў рэспубліканскім этапе напярэдадні (за 2 тыдні) на сайце Рэспубліканскага цэнтра (<https://rcek.by/>) змяшчаюцца брашуры ўдзельнікаў дадзенага этапу. Першы тур (тэарэтычны) уключае заданні адкрытага і закрытага тыпу на веданне аб'ектаў ваеннай гісторыі. Заданні будуць распрацаваны на аснове матэрыялу, прадстаўленага ў брашурах удзельнікаў.

Тэарэтычны тур складаецца з некалькіх частак:

«інтэлект-буквар» (каманды адказваюць на пытанне, адказ на якое пачынаецца з літары згодна беларускага алфавіта);

«2х7» (пытанні размеркаваны па 2 тэматычных катэгорыях (аб'екты, землякі), якія ўключаюць 7 рознаўзроўневых пытанняў у кожнай катэгорыі).

У другім туры (практычны) каманда за пэўны час павінна скласці экскурсію-імправізацыю па аб'ектах (з пераліку прадстаўленых у брашурах), якія атрымалі па выніках жараб'ёўкі.

Крытэрыі ацэнкі практычнага тура:

лагічнасць пабудовы экскурсіі;

экскурсійная падача інфармацыі;

паўната і дасканаласць звестак аб аб'ектах;

адказы на пытанні.

Каманды-пераможцы і прызёры рэспубліканскага конкурсу вызначаюцца па выніках двух тураў.

5.5. Аўтары, удзельнікі конкурсу, даюць згоду арганізатарам на публікацыю сваіх работ, публічную дэманстрацыю і некамерцыйнае выкарыстанне матэрыялаў (з захаваннем аўтарскіх правоў) з мэтай папулярызацыі рэспубліканскага праекта.

5.6. Падвядзенне вынікаў рэспубліканскага конкурсу.

Пераможцы і прызёры абласнога этапу ўзнагароджваюцца дыпламамі галоўнага ўпраўлення па адукацыі Брэсцкага аблвыканкама.

Пераможцы і прызёры рэспубліканскага конкурсу ўзнагароджваюцца дыпламамі і прызамі Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, дыпламамі ўдзельнікаў рэспубліканскага цэнтра.

6. Арганізацыйныя камітэты

Для арганізацыі і правядзення рэспубліканскага конкурсу на кожным этапе ствараюцца арганізацыйныя камітэты (далей – аргкамітэты).

Аргкамітэт кожнага этапу:

забяспечвае арганізацыйнае і метадычнае суправаджэнне рэспубліканскага конкурсу;

даводзіць інфармацыю аб рэспубліканскім конкурсе да ведама ўстаноў адукацыі;

ажыццяўляе персанальны падбор складу журы рэспубліканскага конкурсу;

аналізуе і абагульняе вынікі рэспубліканскага конкурсу;

асвятляе ход падрыхтоўкі, правядзення і вынікі рэспубліканскага конкурсу ў сродках масавай інфармацыі.

Арганізацыйнае правядзенне рэспубліканскага конкурсу забяспечваюць:

на першым этапе – установы адукацыі;

на другім этапе – структурныя падраздзяленні гарадскіх, раённых выканаўчых камітэтаў, мясцовых адміністрацый раёнаў у гарадах, якія ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы адукацыі;

на трэцім этапе – структурныя падраздзяленні абласных камітэтаў, якія ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы адукацыі;

на заключным этапе – Міністэрства адукацыі, Рэспубліканскі цэнтр.

Для падвядзення вынікаў рэспубліканскага конкурсу на кожным этапе аргкамітэтам ствараецца журы.

Журы на ўсіх этапах рэспубліканскага конкурсу:

ацэньвае праекты, якія прадстаўлены ўстановамі адукацыі;

вызначае пераможцаў і прызёраў адпаведных этапаў рэспубліканскага конкурсу;

прадстаўляе рашэнні (пратаколы) па выніках рэспубліканскага конкурсу і іншую неабходную інфармацыю ў адпаведныя аргкамітэты.

7. Фінансаванне рэспубліканскага праекта

Фінансаванне рэспубліканскага праекта ажыццяўляецца:

на першым этапе – установай адукацыі;

на другім этапе – за кошт раённых, гарадскіх бюджэтаў, прадугледжаных на правядзенне мерапрыемстваў;

на трэцім этапе – за кошт сродкаў абласных бюджэтаў, прадугледжаных на правядзенне мерапрыемстваў;

на заключным этапе – Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту, прадугледжанага на іншыя выдаткі ў галіне адукацыі (план мерапрыемстваў па рэалізацыі падпраграмы 10 «Маладзёжная палітыка» на 2025 год Дзяржаўнай праграмы «Адукацыя і маладзёжная палітыка» на 2021-2025 гады).

Для фінансавання рэспубліканскага праекта на ўсіх этапах могуць быць выкарыстаны іншыя крыніцы, не забароненыя заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.